

Advies nr. 45/2019 van 6 februari 2019

Betreft: Voorontwerp van besluit van de Waalse Regering tot wijziging van het Besluit van de Waalse Regering van 30 maart 2006 betreffende de openbare dienstverplichtingen op de elektriciteitsmarkt, het Besluit van de Waalse Regering van 30 maart 2006 betreffende de openbare dienstverplichtingen op de gasmarkt, en het Besluit van 21 maart 2002 betreffende de vergunning voor de levering van elektriciteit (CO-A-2018-200)

De Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna "de Autoriteit");

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, inzonderheid op artikel 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 *van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)* (hierna "AVG")

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op de adviesaanvraag van de heer Jean-Luc Crucke, Waals Minister van Energie, ontvangen op 6 december 2018;

Gelet op het verslag van de heer Willem Debeuckelaere;

Brengt op 6 februari 2019 het volgende advies uit:

I. ONDERWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Waalse Minister van Energie (hierna de aanvrager) vraagt het advies van de Autoriteit over een ontwerp van besluit van de Waalse Regering tot wijziging van het Besluit van de Waalse Regering van 30 maart 2006 betreffende de openbare dienstverplichtingen op de elektriciteitsmarkt, het Besluit van de Waalse Regering van 30 maart 2006 betreffende de openbare dienstverplichtingen op de gasmarkt, en het Besluit van 21 maart 2002 betreffende de vergunning voor de levering van elektriciteit (hierna "het ontwerp van besluit"). In zijn nota aan de Waalse regering legt de aanvrager uit dat dit ontwerp van besluit onder meer als doel heeft:

- de elektriciteits- en gasfactuur te vereenvoudigen;
- om via deze factuur informatie te verstrekken over de bronnen die de klant toelaten het aanbod van de verschillende energieleveranciers te vergelijken (bijvoorbeeld de website van de CREG);
- op de factuur het internetadres te vermelden waar de gepersonaliseerde digitale ruimte (klantenzone) kan worden geraadpleegd.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

2. De Autoriteit beperkt haar onderzoek tot de bepalingen die een impact hebben op de bescherming van persoonsgegevens.

1. Verwerking van persoonsgegevens voor factureringsdoeleinden

3. Het ontwerp van besluit impliceert verwerkingen van persoonsgegevens door de energieleveranciers in het raam van de facturatie. De gegevens worden verwerkt in het raam van artikel 6.1.b van de AVG (uitvoering van een overeenkomst). In de mate dat het besluit de persoonsgegevens definieert die op de factuur moeten voorkomen, vindt de verwerking eveneens haar grondslag in artikel 6.1. c van de AVG (wettelijke verplichting).
4. De Autoriteit is van mening dat de verwerking van facturatiegegevens voorgeschreven in de artikelen 1, 2 en 3 voor elektriciteit, en in de artikelen 7, 8 en 9 voor gas, toereikend zijn, ter zake dienend en beperkt tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden

verwerkt, in toepassing van artikel 5.1.d van de AVG, onder voorbehoud van de hiernavolgende opmerkingen.

5. Artikel 1 § 1 8° van het ontwerp van besluit verwijst naar het verhuisformulier dat wordt « *ingevoerd door de CWaPE na raadpleging van de gewestelijke regulatoren* » (zie eveneens de artikelen 7, §1 8° en artikel 8, § 1, 13° van het ontwerp van besluit). In dit opzicht verwijst de Autoriteit naar de Aanbeveling nr. 07/2016 van 19 december 2016, gedaan aan BPOST met betrekking tot de dienst « *Do My Move* ». Voor zover nodig verduidelijkt de Autoriteit dat de CWaPE - indien zij dit zou wensen - de verhuisgegevens niet kan doorgeven aan derden, tenzij mits voorafgaande toestemming van de betrokkenen (zoals bepaald in artikel 4, § 1, 11° van de AVG, en dit, bij gebrek aan noodzaak om volgens het ontwerp van koninklijk besluit de verhuisgegevens door te geven aan derden).

2. Verwerking van persoonsgegevens voor rapportering aan de CWaPE

6. De artikelen 6 en 11 van het ontwerp van besluit voorzien in de verplichting voor de leveranciers en de netbeheerders om jaarlijks aan de CwaPE (vrije vertaling) « *een verslag te bezorgen met de samengevoegde gegevens die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de opdrachten van deze laatste* ». Er wordt eveneens bepaald dat « *de lijst en de definitie van deze gegevens, alsook het te gebruiken modelverslag worden vastgesteld door de CWaPE na raadpleging van de leveranciers en de netbeheerders* », en dit « *teneinde deze gegevenslijst te laten evolueren wanneer de opdrachten van de CWaPE evolueren* ». Het gaat om een verdere verwerking van gegevens verzameld voor de levering van elektriciteit of gas. Op basis van de informatie waarover zij beschikt meent de Autoriteit dat de verwerking ofwel moet gestoeld zijn op artikel 6.1.c. van de AVG, dit wil zeggen, opgelegd door de wet met toereikende voorzienbaarheid of gestoeld op artikel 6.4 van de AVG, dat verdere gegevensverwerkingen toelaat onder voorwaarden die vatbaar zijn voor interpretatie¹.
7. Teneinde in voorkomend geval, de verwerking te verankeren in de wet, verzoekt de Autoriteit de aanvrager om expliciet te verwijzen naar de wetgeving waarin de opdrachten van de CWaPE zijn gedefinieerd, en de betrokken gegevenscategorieën te definiëren. Bij gebrek aan

¹ Artikel 6.4 van de AVG: « *Wanneer de verwerking voor een ander doel dan dat waarvoor de persoonsgegevens zijn verzameld niet berust op toestemming van de betrokkene of op een Unierechtelijke bepaling of een lidstaatrechtelijke bepaling die in een democratische samenleving een noodzakelijke en evenredige maatregel vormt ter waarborging van de in artikel 23, lid 1, bedoelde doelstellingen houdt de verwerkingsverantwoordelijke bij de beoordeling van de vraag of de verwerking voor een ander doel verenigbaar is met het doel waarvoor de persoonsgegevens aanvankelijk zijn verzameld onder meer rekening met: a) het eventueel bestaan van een verband tussen de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens zijn verzameld, en de doeleinden van de voorgenomen verdere verwerking; b) het kader waarin de persoonsgegevens werden verzameld, met name wat de verhouding tussen de betrokkenen en de verwerkingsverantwoordelijke betreft; c) de aard van de persoonsgegevens, met name of bijzondere categorieën van persoonsgegevens worden verwerkt, overeenkomstig artikel 9, en of persoonsgegevens over strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten worden verwerkt, overeenkomstig artikel 10; d) de mogelijke gevolgen van de voorgenomen verdere verwerking voor de betrokkenen; e) het bestaan van passende waarborgen, waaronder eventueel versleuteling of pseudonimisering.* ».

een verwerking gestoeld door de wet, herinnert de Autoriteit eraan dat de verwerkingsverantwoordelijke over een passende rechtsgrond, niet alleen voor de oorspronkelijke gegevensinzameling maar ook voor hun verdere verwerking.

8. Vervolgens stelt de Autoriteit zich vragen bij de betekenis van het « *samengevoegd* » karakter van de gegevens waarvan de verwerking wordt gepland. De Autoriteit benadrukt dat de « *samenvoeging* » van gegevens, voor zover dit proces duidelijk wordt gedefinieerd, de gegevens niet noodzakelijk anonimiseert, m.a.w. ze buiten het toepassingsgebied van de AVG plaatst. Tot al wat dienen kan verwijst de Autoriteit in dit verband naar de beginselen, vervat in het advies 05/2014 van de Groep 29 over anonimiseringstechnieken² (niettegenstaande eventuele technische evoluties sinds de publicatie van dit advies). Dit advies van de Groep 29 verduidelijkt onder meer dat het anonimiseringsproces als dusdanig onderworpen blijft aan de AVG, wat onder meer de noodzaak impliceert om een of meer verwerkingsverantwoordelijke(n) aan te wijzen, die garant staan voor de anonimisering, en de noodzaak voor de verwerkingsverantwoordelijke om een rechtsgrond te kunnen inroepen die de gegevensverwerking rechtvaardigt.
9. In elk geval herinnert De Autoriteit eraan dat de verwerkingsverantwoordelijken van de verwerking van « *samengevoegde* » gegevens voor rapportering aan de CWaPE, expliciet moeten worden aangewezen. De expliciete aanwijzing van de verwerkingsverantwoordelijke is een essentieel element voor het toepassen van de AVG. Het merendeel van de krachtens de AVG te vervullen verplichtingen wordt immers ten laste van de verwerkingsverantwoordelijke gelegd.
10. In onderhavig geval is de CWaPE ofwel de enige verantwoordelijke voor deze verwerking waarvan zij de nadere regels moet bepalen in functie van haar opdrachten, ofwel is de CWaPE gezamenlijke verantwoordelijke met de leveranciers en netbeheerders die zij vooraf raadpleegt voor het vaststellen van de nadere regels van de verwerking.

3. Gepersonaliseerde klantenzone

11. De artikelen 1 § 2 10° en 7 § 4 10° van het ontwerp van besluit voorzien dat de gas en elektriciteitsfacturen (vrije vertaling) « *het webadres zullen vermelden van de digitale klantenzone waar de consument meer inlichtingen kan terugvinden betreffende zijn contract en zijn factuur alsook de vermelding dat de klant aan zijn leverancier kosteloos de papieren*

² Dit advies is beschikbaar op volgend adres: https://ec.europa.eu/justice/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2014/wp216_nl.pdf

versie van deze inlichtingen kan vragen » De nota aan de Regering nodigt de leveranciers uit deze digitale klantenzone zodanig op te vatten dat de toegang voor de klant makkelijk is alsook voor (vrije vertaling) « derden op wie hij een beroep zou kunnen doen wanneer hij vragen heeft betreffende zijn factuur of zijn contract, zoals de sociale diensten van de OCMW's en organisaties die de consumenten bijstaan op energiegebied » (nota aan de regering, blz. 3).

12. De Autoriteit is van oordeel dat het besluit de derden of categorieën derden zou moeten definiëren die mogelijk toegang krijgen tot de facturatiegegevens alsook de in te roepen wettelijke basis. Het ontwerp van besluit zou eveneens aan de betrokken verwerkingsverantwoordelijken (elektriciteits- en gasleveranciers) moeten verplichten om te voorzien in een passend gebruikers- en toegangsbeheer, dat toelaat de hoedanigheid te controleren van derden of categorieën derden die toegang hebben tot de gegevens.
13. Bij gebrek aan precisering aangaande eventuele redenen van algemeen belang die sommige derden zouden kunnen invoeren om toegang te hebben tot deze databank, ziet de Autoriteit geen andere wettelijke grondslag dan de toestemming van de betrokkene om de toegang door derden tot de bedoelde gegevens te verantwoorden. De verwerkingsverantwoordelijke dient het bewijs van deze toestemming te bewaren. De Autoriteit herinnert er ook aan dat de verwerkingsverantwoordelijke krachtens de artikelen 13.1.e en/of 14.1.e van de AVG, in elk geval aan de betrokkenen informatie moet verstrekken over de ontvangers of categorieën ontvangers van de gegevens.

4. Bewaartermijn

14. Het ontwerp van besluit bevat geen enkele bepaling betreffende de bewaartermijn en nadere regels voor de bewaring van de verwerkte facturatiegegevens. Artikel 5.1 e) AVG stelt echter dat de persoonsgegevens worden « (...)bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen niet langer te identificeren dan voor de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens worden verwerkt noodzakelijk is ». Artikel 13.2 a) van de AVG vraagt overigens aan de verwerkingsverantwoordelijken om de betrokkenen te informeren over de « de periode gedurende welke de persoonsgegevens zullen worden opgeslagen, of indien dat niet mogelijk is, de criteria om die termijn te bepalen » wanneer dit noodzakelijk is om een billijke en transparante verwerking te waarborgen. De Autoriteit meent dat dergelijke informatie moet worden voorzien in het besluit of door verwijzing naar andere wetteksten waarin deze bewaartermijn in voorkomend geval zou zijn bepaald.

OM DIE REDENEN,

beveelt de Autoriteit aan om rekening te houden met de opmerkingen geformuleerd in volgende paragrafen:

- Paragrafen 6-10: de rechtsgrond preciseren van de verwerking van persoonsgegevens voor rapportering aan de CWaPE, en de verwerkingsverantwoordelijke(n) bepalen;
- Paragrafen 11 en 12: de derden of categorieën derden definiëren die mogelijk toegang krijgen tot de facturatiegegevens alsook de in te roepen wettelijke basis, en de verwerkingsverantwoordelijken verplichten om te voorzien in een passend gebruikers- en toegangsbeheer, dat onder meer toelaat de hoedanigheid te controleren van derden die toegang hebben tot de gegevens.
- Paragraaf 14: in een bewaartermijn voor de facturatiegegevens voorzien in het besluit of door verwijzing naar andere wetteksten waarin deze bewaartermijn in voorkomend geval zou zijn bepaald.

(get.) An Machtens
Wvd. Administrateur

(get.) Willem Debeuckelaere
Voorzitter,
Directeur Kenniscentrum